

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรอาชีพ การทำไม้กวาดดอกหญ้า จำนวน ๙ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพิจิตร

ความเป็นมา

นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ ๗ ยุทธศาสตร์ข้อ ๔.๕ ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย "กศน. เพื่อประชาชน" โดยการจัดการเรียนวิชาชีพระยะสั้น (โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน) ให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน บริบท ของพื้นที่จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนและการพัฒนาทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Thailand ๔.๐) พื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตร เช่น การทำนาทำไร่ และปลูกผัก หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร มีการประกอบอาชีพเสริม ได้แก่ การทำไม้กวาดดอกหญ้า ซึ่งมีกรรมวิธีการผลิตจากภูมิปัญญาของชาวบ้านกับคนในชุมชน เพื่อที่ประชาชน ใช้เวลาว่างหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร โดยกเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ฝีมือ นิยมนำมาใช้ในการกวาดพื้นทุกอย่าง แตกต่างกันไป ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนเป็นอย่างดี ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และตอบสนองกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายประชาชนในชุมชน

จึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรพัฒนาอาชีพ วิชาการทำไม้กวาดดอกหญ้า เพื่อเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาอาชีพให้กับประชาชน กลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจในชุมชนสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพพัฒนาอาชีพ เพื่อก่อให้เกิดรายได้กับตนเอง และครอบครัว เป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี

คุณธรรมจริยธรรม

๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

เป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน ๙ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๖ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร
การทำไม้กวาดดอกหญ้า หลักสูตร ๙ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า	เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญในการประกอบอาชีพ	๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. ผู้เรียนสรุปความรู้	๓๐ นาที	-
	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า	๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๒.๑ การวิเคราะห์ตนเอง ๒.๒ การวิเคราะห์ตลาด ๒.๒ การลงทุน/แหล่งเงินทุน	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ตนเองตลาด และการลงทุน ๔. ผู้เรียนสรุปความรู้	๒๐ นาที	-
	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า	๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๒.๑ การวิเคราะห์ตนเอง ๒.๒ การวิเคราะห์ตลาด ๒.๒ การลงทุน/แหล่งเงินทุน	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ตนเอง ๔. ผู้เรียนสรุปความรู้	๒๐ นาที	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกแหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้แบบอย่างการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า	๓. แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๓.๑ ร้านค้าไม้กวาดที่มีขายในท้องตลาด ๓.๑.๑ ร้านค้าไม้กวาดดอกหญ้าแบบรถเข็น ๓.๑.๒ ร้านค้าไม้กวาดดอกหญ้าแบบมีหน้าร้าน ๓.๒ ผู้ประกอบธุรกิจร้านไม้กวาดดอกหญ้าที่ประสบความสำเร็จ	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน ๑.๒ ศึกษาดูงานร้านค้าไม้กวาดดอกหญ้าในท้องตลาดจากสถานที่จริง ๑.๓ ศึกษาจากผู้ประกอบธุรกิจร้านไม้กวาดดอกหญ้าที่ประสบความสำเร็จ ๒. ให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้	๒๐ นาที	-
	เพื่อให้ผู้เรียนบอกทิศทางการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้ด้วยกระบวนการคิดเป็น	ทิศทางการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า	๑. วิเคราะห์และผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๒. การใช้กระบวนการคิดเป็นกำหนดทิศทางการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า	๒๐ นาที	-
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า - การเตรียมอุปกรณ์	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีคุณภาพ	๑. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๑.๑ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๑.๒ งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ๑.๓ สถานที่จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๒. วิเคราะห์อธิบายและสาธิตเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๓. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๔. ผู้เรียนสรุปความรู้	๑๐ นาที	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
- การทำไม้กวาดดอก หญ้า	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกส่วนประกอบของไม้กวาดดอกหญ้าได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้ ๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำไม้กวาดดอกหญ้าได้ ๔. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์งบประมาณในการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้	๒. การทำไม้กวาดดอกหญ้า ๒.๑ นำดอกหญ้ามามากัดแดดให้แห้ง ๒.๒ นำดอกหญ้ามามากัดหรือมาฟาดกับพื้น เพื่อให้ดอกหญ้าเล็กๆหลุดออกได้ เหลือแต่ก้านเล็กๆ แกะก้านดอกหญ้าออกจากต้นนำมามัดรวมกันประมาณ ๑ กำมือ ๒.๓ ใช้เชือกฟางหรือเชือกในลอนสอยเข้ากับเข็มเย็บกระสอบแล้วแทงเข้าตรงกลาง มัดดอกแล้วถักไปถักมาประมาณ ๓-๔ ชั้น พร้อมทั้งจัดมัดดอกหญ้าให้แบนราบ ใช้มีดตัดโคนรัดดอกหญ้าที่ถักแล้วให้เสมอกและเป็นระเบียบสวยงาม ๒.๔ ใช้ด้ามไม้ไผ่รวก เสียบตรงกลางหรืออาจจะใช้ต้นดอกหญ้า ๘-๑๐ ต้นมัดรวมกันแทนไม้ไผ่รวก แล้วดอกตะปู ๑-๒ ตัว เพื่อให้มัดดอกหญ้ายึดกับด้ามได้แน่น ๒.๕ ใช้น้ำมันยางหรือชันผสมน้ำมันก๊าดทาโดยใช้แปรงจุ่มและทาบริเวณรอยถักที่ตัวไม้กวาด ๒.๖ นำไม้กวาดที่ทำด้วยน้ำมันยางหรือชันผสมน้ำมันก๊าดนำไปตากแดดให้แห้ง	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๒. วิทยากรอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๓. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำไม้กวาดดอกหญ้า ๔. วิทยากรประเมินผลการทำไม้กวาดดอกหญ้าของผู้เรียน	-	๕ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า - ทำเลที่ตั้งร้าน	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกทำเลที่ตั้งร้านค้าที่เหมาะสมในการค้าขายได้	การเลือกทำเลที่ตั้งร้าน ๑. ความสำคัญของการเลือกที่ตั้ง ๒. หลักเกณฑ์ในการเลือกทำเลที่ตั้ง	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการหาทำเลที่ตั้งร้าน ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. ผู้เรียนสรุปความรู้	๒๐ นาที	-
- การจัดและตกแต่งหน้าร้าน	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดและตกแต่งหน้าร้านให้มีความสะอาดและสวยงามได้	การจัดและตกแต่งหน้าร้าน	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการจัดและตกแต่งหน้าร้าน ๒. วิทยากรอธิบายและสาธิตการจัดและตกแต่ง หน้าร้าน ๓. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจัดและตกแต่งหน้าร้าน แล้วผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๔. ผู้เรียนสรุปความรู้	๑๐ นาที	-
- การคิดต้นทุน และวิเคราะห์จุดคุ้มทุน	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดราคาต้นทุนของธุรกิจไม้กวาดดอกหญ้าแต่ละชนิดได้	การคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน ๑. การคิดราคาต้นทุน - ค่าวัสดุอุปกรณ์ - ค่าส่วนผสม - ค่าแรงงาน - ค่าสาธารณูปโภค ๒. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน ๒. วิทยากรอธิบายและสาธิตการคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน ๓. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนแล้วผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๔. ผู้เรียนสรุปความรู้	๑๐ นาที	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
- การขายไม้กวาดดอกหญ้า	เพื่อให้ผู้เรียนบอกวิธีการขายของธุรกิจไม้กวาดดอกหญ้าได้	การขายไม้กวาดดอกหญ้า	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการขาย ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. ผู้เรียนสรุปความรู้	๑๐ นาที	-
- การส่งเสริมการขาย	เพื่อให้ผู้เรียนบอกวิธีการส่งเสริมการขายการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้	การส่งเสริมการขาย ๑. ความหมายการส่งเสริมการขาย ๒. กลยุทธ์ส่งเสริมการขาย	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการส่งเสริมการขาย ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. ผู้เรียนสรุปความรู้	๑๐ นาที	-
๔. โครงการการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า	๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ ๒. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ ๓. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๕. อธิบายลักษณะการเขียนโครงการที่ดีตามองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๖. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้	๔.๑ ความสำคัญของโครงการการประกอบอาชีพไม้กวาดดอกหญ้า ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการการประกอบอาชีพไม้กวาดดอกหญ้า ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการการประกอบอาชีพไม้กวาดดอกหญ้า ๔.๔ การเขียนโครงการการประกอบอาชีพไม้กวาดดอกหญ้า ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการประกอบอาชีพไม้กวาดดอกหญ้า	๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ๔.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง ๔.๓ จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ	-	๑ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	๗. ประเมินความเหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพได้		๔.๔ กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมิน ความเหมาะสมและสอดคล้องของโครง อาชีพ ๔.๕ จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง ๔.๖ กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพ ของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุน งบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการ ดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป		

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม